

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΤΡΙΤΗ 24 ΙΟΥΝΙΟΥ 2014

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)

A1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τα παρακάτω αποσπάσματα:

Quam ob rem accusatores non Asiae nomen Murenae obiecerunt, ex qua laus familiae, memoria generi, honos et gloria nomini constituta est, sed aliquod flagitium ac dedecus aut in Asia susceptum aut ex Asia deportatum. Meruisse vero stipendia in eo bello virtutis fuit; patre imperatore libentissime meruisse pietatis fuit; finem stipendiorum patris victoriam ac triumphum fuisse felicitatis fuit.

.....
«Supervacaneae, ne dicam ineptae, legationis ministri, narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri locupletem; et mementote me nec acie vinci nec pecunia corrumpi posse».

.....
Caesar ex captivis cognoscit quae apud Ciceronem gerantur quantoque in periculo res sit. Tum cuidam ex equitibus Gallis persuadet ut ad Ciceronem epistulam deferat.

Μονάδες 40

Παρατηρήσεις

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις:

quam	:	την ονομαστική πληθυντικού του ουδετέρου γένους
rem	:	την αφαιρετική ενικού
nomen	:	τη γενική πληθυντικού
laus	:	την αιτιατική πληθυντικού
generi	:	την ονομαστική ενικού
honos	:	τη δοτική πληθυντικού
aliquod	:	την ονομαστική ενικού στο αρσενικό γένος
libentissime	:	τον αντίστοιχο τύπο στον θετικό βαθμό
finem	:	τη γενική πληθυντικού
ministri	:	την αιτιατική ενικού
ipsum	:	τη δοτική ενικού στο θηλυκό γένος
locupletem	:	την ονομαστική ενικού
acie	:	την κλητική πληθυντικού
periculo	:	την αιτιατική πληθυντικού
equitibus	:	την ονομαστική ενικού.

Μονάδες 15

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

obiecerunt	:	το β΄ ενικό πρόσωπο της προστακτικής ενεστώτα στην άλλη φωνή
constituta est	:	το γ΄ πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής ενεστώτα στην ίδια φωνή
susceptum	:	το γ΄ ενικό πρόσωπο της υποτακτικής παρατατικού στην ίδια φωνή
meruisse	:	το β΄ πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή
fuit	:	το α΄ πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής υπερσυντελικού
dicam	:	το β΄ ενικό πρόσωπο της προστακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή
narrate	:	το γ΄ πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής μέλλοντα στην ίδια φωνή
malle	:	το β΄ ενικό πρόσωπο της υποτακτικής ενεστώτα
fieri	:	τον αντίστοιχο τύπο στην άλλη φωνή
mementote	:	το α΄ ενικό πρόσωπο της υποτακτικής παρακειμένου
vinci	:	το γ΄ πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής συντελεσμένου μέλλοντα στην άλλη φωνή
corrumpi	:	το β΄ ενικό πρόσωπο της οριστικής παρακειμένου στην άλλη φωνή
posse	:	τον αντίστοιχο τύπο στον παρακείμενο
gerantur	:	το γ΄ πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής μέλλοντα στην ίδια φωνή
deferat	:	την αιτιατική ενικού της μετοχής μέλλοντα στο αρσενικό γένος.

Μονάδες 15

Γ1α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων και φράσεων:

Asiae, Murenae, generi, aliquod, virtutis, finem, victoriam, fuisse, legationis, malle, ex equitibus.

Μονάδες 11

Γ1β. «**patre imperatore**»: να χαρακτηρίσετε συντακτικά την έκφραση (μονάδα 1) και να τη μετατρέψετε σε δευτερεύουσα χρονική πρόταση εισαγόμενη με τον ιστορικό-διηγηματικό σύνδεσμο **cum** (μονάδες 3).

Μονάδες 4

Γ2α. «**Caesar ex captivis cognoscit quae apud Ciceronem gerantur quantoque in periculo res sit.**»: να εντοπίσετε και να χαρακτηρίσετε τις δευτερεύουσες προτάσεις (μονάδες 2), να

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ – Γ΄ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ και Δ΄ ΕΣΠΕΡΙΩΝ

δηλώσετε τον συντακτικό τους ρόλο (μονάδα 1), να δικαιολογήσετε την έγκλιση και τον χρόνο εκφοράς τους (μονάδες 2) και να τις μετατρέψετε στον ευθύ λόγο (μονάδες 2).

Μονάδες 7

Γ2β. «Tum cuidam ex equitibus Gallis persuadet ut ad Ciceronem epistulam deferat.»: να εντοπίσετε και να χαρακτηρίσετε τη δευτερεύουσα πρόταση (μονάδα 1), να δικαιολογήσετε την έγκλιση και τον χρόνο εκφοράς της (μονάδες 2) και να τη μετατρέψετε στον ευθύ λόγο (μονάδες 2).

Μονάδες 5

Γ2γ. «susceptum aut deportatum»: να μετατρέψετε τις μετοχές σε ισοδύναμες δευτερεύουσες προτάσεις.

Μονάδες 3

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου σας να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα. Στο εσώφυλλο πάνω-πάνω να συμπληρώσετε τα Ατομικά στοιχεία μαθητή. Στην αρχή των απαντήσεών σας να γράψετε πάνω-πάνω την ημερομηνία και το εξεταζόμενο μάθημα. **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο και **να μη γράψετε** πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση.** Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Ώρα δυνατής αποχώρησης: 18.00.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΤΕΛΟΣ 3ΗΣ ΑΠΟ 3 ΣΕΛΙΔΕΣ

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ & Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ**

ΤΡΙΤΗ 24 ΙΟΥΝΙΟΥ 2014

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

Α1. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Γί αυτό το λόγο οι κατήγοροι δε χρησιμοποίησαν για μομφή εναντίον του Μουρήνα το όνομα «Ασία», από την οποία δημιουργήθηκε έπαινος για την οικογένειά του, υστεροφημία για τη γενιά του, τιμή και δόξα για το όνομά του, αλλά (τον κατηγορήσαν) για κάποιο όνειδος και ντροπή ή που φορτώθηκε στην Ασία ή που έφερε μαζί του από την Ασία. Το ότι όμως υπηρέτησε τη θητεία του σε αυτόν τον πόλεμο υπήρξε δείγμα ανδρείας. το ότι υπηρέτησε προθυμότητα όταν ο πατέρας του ήταν στρατηγός υπήρξε δείγμα σεβασμού. το ότι το τέλος της θητείας του συνέπεσε με τη νίκη και το θρίαμβο του πατέρα του υπήρξε δείγμα καλής τύχης.

«Της περιπτής, για να μην πω ανόητης, πρεσβείας απεσταλμένοι, πείτε στους Σαμνίτες πως ο Μάνιος Κούριος προτιμά να εξουσιάζει τους πλούσιους παρά να γίνει ο ίδιος πλούσιος. Και θυμηθείτε πως εμένα ούτε στη μάχη μπορούν να με νικήσουν ούτε με χρήματα να με διαφθείρουν».

Ο Καίσαρας πληροφορείται από τους αιχμαλώτους τι συμβαίνει στο στρατόπεδο του Κικέρωνα και σε πόσο μεγάλο κίνδυνο βρίσκονται τα πράγματα. Τότε πείθει κάποιον από τους Γαλάτες ιππείς να μεταφέρει ένα γράμμα στον Κικέρωνα.

Παρατηρήσεις

- B1.** quam : quae
rem : re
nomen : nominum
laus : laudes
generi : genus
honos : honoribus
aliquod : aliqui
libentissime : libenter
finem : finium
ministri : ministrum
ipsum : ipsi
locupletem : locuples
acie : acies
periculo : pericula
equitibus : eques
- B2.** obiecerunt : obicere
constituta est : constituuntur
susceptum : susciperetur
meruisse : mereatis
fuit : fueramus
dicam : dic
narrate : narranto
malle : malis
fieri : facere
mementote : meminerim
vinci : vicerint
corrumpi : corrupisti
posse : potuisse
gerantur : gerentur
deferat : delaturum

- Γ1α.** Asiae : γενική επεξηγηματική στο nomen
Murenæ : έμμεσο αντικείμενο στο obiecerunt
generi : δοτική προσωπική χαριστική από το constituta est
aliquod : επιθετικός προσδιορισμός στο flagitium
virtutis : γενική (κατηγορηματική) χαρακτηριστικού
γνωρίσματος από το fuit
finem : υποκείμενο στο fuisse
victoriam : κατηγορούμενο στο finem μέσω του fuisse
fuisse : ειδικό απαρέμφατο, υποκείμενο στο fuit
legationis : γενική αντικειμενική στο ministri
malle : ειδικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο narrate
ex equitibus : εμπρόθετος προσδιορισμός του διαιρεμένου όλου
- Γ1β.** ιδιόμορφη αφαιρετική απόλυτη, που δηλώνει χρόνο ,με το patre ως «υποκείμενο» και το imperatore κατηγορηματικό προσδιορισμό στο patre.
Cum pater imperator esset.

- Γ2α.** quae apud Ciceronem gerantur : δευτερεύουσα ονοματική πλάγια ερωτηματική πρόταση, μερικής αγνοίας(αφού εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία quae), που λειτουργεί ως αντικείμενο στο cognoscit. Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί θεωρείται ότι η εξάρτηση δίνει υποκειμενική χροιά στο περιεχόμενο της πρότασης, χρόνου ενεστώτα (gerantur), γιατί εξαρτάται από αρκτικό χρόνο (cognoscit) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν.
Ευθύς λόγος : Quae apud Ciceronem geruntur?
quantoque in periculo res sit : δευτερεύουσα ονοματική πλάγια ερωτηματική πρόταση, μερικής αγνοίας(αφού εισάγεται με την ερωτηματική αντωνυμία quanto), που λειτουργεί ως αντικείμενο στο cognoscit. Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί θεωρείται ότι η εξάρτηση δίνει υποκειμενική χροιά στο περιεχόμενο της πρότασης, χρόνου ενεστώτα (sit), γιατί εξαρτάται από αρκτικό χρόνο (cognoscit) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν.
Ευθύς λόγος : Quantoque in periculo res est?

Γ2β. ut ad Ciceronem epistulam deferat : δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση ως άμεσο αντικείμενο στο persuadet. Εισάγεται με το ut και είναι καταφατική. Εκφέρεται με υποτακτική , γιατί το περιεχόμενό της είναι απλώς επιθυμητό, χρόνου Ενεστώτα(deferat), γιατί εξαρτάται από αρκτικό χρόνο (persuadet), δηλώνει το συγχρονισμό κύριας και δευτερεύουσας στο παρόν και ισχύει η ιδιομορφία της ακολουθίας των χρόνων, αφού η βούληση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή κι όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της.
Ευθύς λόγος : Ad Ciceronem epistulam defer.

Γ2γ. quod in Asia susceptum erat aut ex Asia deportatum erat.